

[Kryger.]

tilfælde må de studerende arbejde 18 timer i døgnet for at gennemføre et studium, som skal kunne bære fremover i den store konkurrence, de bliver udsat for, den dag de kommer ud i det offentlige liv. En håndværker burde vel ikke på sit felt være ringere udstyret teoretisk og praktisk. Jeg tror, det ærede medlem må erkende, at hvis dansk håndværk skal bevare sin høje standard, er det påkrævet, at lærlingene får en god uddannelse. Måske har jeg sat det en lille bitte smule hårdt op; det har jeg måske gjort, fordi jeg gerne ville have, at det ærede medlem skulle høre det. Jeg har gennem meget af det arbejde, jeg i årenes løb har deltaget i indenfor det frivillige ungdomsarbejde, haft med mange unge at gøre, og jeg er ganske klar over, at det, de unge i dag kræver, er ikke, at det offentlige skal tage dem under armen.

Jeg har også set de udtalelser, det ærede medlem hr. Kjeldgaard Iversen citerede før. Jeg ville ikke føre dem frem, fordi jeg egentlig ikke syntes, det var nødvendigt for mig at gøre det; men det er desværre rigtigt, at dansk håndværk i øjeblikket meget stærkt begynder at overveje, om man i det hele taget har mulighed for fortsat at udanne Danmarks ungdom i håndværksfagene. Jeg tænker ikke på industrifagene, specialarbejderfagene, jeg tænker på håndværket, det gamle håndværk. På det område er det kommet dertil, at mestrene siger til forældrene, at nu må de til at betale for den lærlinguddannelse, deres søn får, for mestrene vil ikke alene bære de dermed forbundne omkostninger. Det er ikke mange dage siden, at en håndværksmester indenfor malerlauget udtrykkelig sagde til mig: jeg regner med, at en lærling de første 3 år koster mig rundt regnet 700 kr. om året. Jeg betvivler meget stærkt, at mesteren det sidste år kan indtjene så meget på denne lærling, at han stadigvæk for samfundets skyld vil påtage sig disse udgifter.

Jeg havde ventet, at det ærede medlem havde berørt de spørgsmål, jeg rejste før om de unge mellem 18 og 21 år, de unge mænd og de unge piger, der kommer fra realskolen eller eventuelt har været i huset. Hvorledes ser det ærede medlem på spørgsmålet om denne ungdom, som i realiteten vil få meget vanskeligt ved at skabe sig en plads i samfundet, fordi der simpelthen ingen mulighed er for dem for at få oprettet en lærekontrakt? Det ærede medlem er ikke helt ukendt med den fag-

lige bevægelse; det ærede medlem vil sikkert give mig ret i, at det vil være ganske umuligt for disse unge mennesker at få oprettet en kontrakt, der binder principalerne fremover i en række år.

Det ærede medlem sagde endvidere i sin indledning, at der var oprettet betydeligt flere kontrakter i de sidste åringer end i perioden omkring 1937; der var en klar stigning her. Det er rigtigt, men det ærede medlem er sikkert også klar over, at en stor del af disse kontrakter er blevet oprettet, fordi handels- og kontormedhjælperfagene på en helt anden måde i dag end tidligere tager læreforholdet i betragtning, i hvert fald i betydeligt højere grad, end man gjorde for 10—15 år siden. Det er mig ganske uforståeligt, at det ærede medlem ikke er klar over, at netop aldersklassen fra 18 til 21 år gør man en uhyre stor bjørnetjeneste, hvis man gennemfører dette lovforslag med fastlæggelse af kontraktforhold for de ældre årgange.

Jeg tror ikke, jeg har mere at svare på de bemærkninger, det ærede medlem er kommet med. Dog vil jeg lige nævne, at jeg ikke selv tror på, at der, selvom vi kommer til en realitetsforhandling, hvad jeg håber vi vil gøre ret snart, vil blive nogen mulighed for i løbet af kort tid at gennemføre dagskolen ved lov. Jeg tror, at der her i det høje ting vil vise sig så megen besindighed, at man vil betænke sig mere end een gang, før man medvirker til at lukke af for dansk ungdoms videre uddannelse indenfor de fag, vi har drøftet i dag.

Rager: Jeg forstod på det ærede medlem hr. Per Hækkerup, at han stadig mener, at det æg, som er lagt her, ikke er et almindeligt hønseæg, eller — som jeg måske har karakteriseret det — et dueæg; det ærede medlem mener stadig, det er et strudseæg. Jeg kan ikke være enig med det ærede medlem. Jeg sagde, at spørgsmålet om dagskole eller aftenskole var ikke noget stort spørgsmål. Jeg er gået ind for dagskolen, men når jeg ser på en mængde af de læreforhold, der afvikles for tiden her i København, kan jeg kun komme til det resultat, at det sker under anvendelse af dagskolen. Det kan ikke nytte noget, at man skriver op, at nu skal de unge have dagskole, før de har det i forvejen, og så betyder det ikke noget; det giver ikke noget i kassen. På samme måde er det med spørgsmålet om ferie. Der skal være 14 dages sommerferie og så en uge senere på året. Ja, den uge vil arbejds- gi-